

De slachtoffers gehoord

Beleidsstekst over misbruik reikt drie manieren van herstel en bemiddeling aan

- Daders niet langer ongemoeid laten
- Meer aandacht voor begeleiding pastores

Erik DE SMET

Bijna twee jaar na het losbarsten van de pedofiliecrisis in haar schoot richt de Kerk in ons land voor slachtoffers een structuur van herstel en bemiddeling op. Ook benadrukt ze dat daders nooit ongemoeid kunnen worden gelaten. Geen enkele vorm van misbruik mag worden getolereerd.

De Kerk wil niet langer louter een eigen koers varen wat betreft de aanpak van het misbruik. Ze richt zich nu ook op dat wat het gerecht en het welzijnswerk al aanbieden. Ze zegt voluit de kant van het slachtoffer te willen kiezen en morele verantwoordelijkheid op te nemen voor het leed dat slachtoffers werd aangedaan.

De Kerk wil op drie manieren slachtoffers herstel en bemiddeling aanreiken, zowel voor niet-verjaarde als verjaarde feiten. Voor niet-verjaarde feiten moet eerst het gerecht zijn werk doen. De Kerk raadt in dat geval aan altijd klacht in te dienen. In alle bisdommen en in de schoot van de religieuze orden en congregaties is er voortaan ook een opvangpunt. Daar volgt een plaatselijke coördinator een dossier op.

Verenigingen van slachtoffers betoogden in 2010 in de Guimardstraat in Brussel. © Imageglobe

Die informeert de melder van alle gedane stappen. Zowel slachtoffers, daders als getuigen kunnen er terecht met hun verhaal. Vele slachtoffers willen immers bovenal erkenning.

Wie geen vertrouwen heeft in deze kerkelijke opvang, kan een beroep doen op een niet-kerkelijke bemiddelaar.

In geval van verjaarde feiten kunnen slachtoffers ook worden

doorverwezen naar een formele herstelbemiddeling. Deze derde vorm van erkenning is de arbitrage, waarmee de bisschoppen al eerder instemden en die is gericht op het bepalen van financiële schadeloosstellingen.

Bij al deze vormen van erkenning en herstelbemiddeling moeten de daders worden betrokken. In elk geval zullen de nieuwe, strengere kerkelijke strafproce-

dures worden toegepast. Ook wil de Kerk erover blijven waken wat nadien met de daders gebeurt.

De Kerk steekt de hand ook in eigen boezem. Uit onderzoeken, zoals het Nederlandse rapport-Deetman, blijkt duidelijk dat gebrek aan toezicht een belangrijke oorzaak is van seksueel misbruik. De Kerk wil dan ook werken aan preventie. In de opleidingen moet meer aan-

dacht komen voor de persoonlijke ontwikkeling en het omgaan met grenzen. Er komt ook meer begeleiding en navorming van pastores. Vormen van onheuse machtsuitoefening moeten worden vermeden.

Dat slachtoffers vaak geen gehoor vonden, had te maken met de eigen structuur van de Kerk

De bisschoppen en oversten zijn zich ook scherp bewust van het gevaar van vereenzaming van priesters en religieuzen. Dat houdt risico's in en kan leiden tot het zoeken naar ongeoorloofde uitlaatkleppen. Er moeten nieuwe vormen van verbondenheid gezocht worden, die een gezonde levensstijl garanderen.

Tot slot engageren ze zich ertoe een doorzichtig beleid te voeren en ook religieuze oversten in te lichten indien hen een zaak van misbruik ter ore komt. De oversten doen dat op hun beurt bij de bisschoppen. Slachtoffers werden vroeger al te vaak van het kastje naar de muur gestuurd.

Meer informatie over de procedures via www.misbruikindekerk.be of www.kerknet.be, info.misbruik@kerknet.be of het centrale nummer 02 509 97 43.

Polen, meer dan katholiek

De Gebedsweek voor de Eenheid van de Christenen focust dit jaar, naast gebed en Bijbelmeditatie, ook op de rijke geschiedenis van de christenen in Polen

Tijdens de Gebedsweek voor de Eenheid van de Christenen, 18 tot 25 januari, willen christenen van verscheiden confessies gezamenlijk luisteren naar het woord van de Heer. De achterliggende overtuiging: slechts door meer één te worden in en met Jezus Christus kunnen de christenen opnieuw daadwerkelijk één worden. Dat is meteen de kern van de spiritualiteit van de gebedsweek, die over de hele wereld wordt gevierd.

Zoals gebruikelijk werden de bijbehorende Bijbelteksten en veringen voorbereid door een werkgroep van christenen uit een bepaald land dat tijdens de gebedsweek bijzondere aandacht krijgt. Dit jaar gaat het om Polen en dat kan misschien verbazen. Is Polen dan niet het katholieke land bij uitstek, waar geloof en nationale identiteit één zijn?

Eerste godsdienstvrijheid

Polen heeft niet enkel op politiek vlak een bewogen geschiedenis achter de rug. Weinigen weten het, maar de Polen waren pioniers van de godsdienstvrijheid. Reeds in 1573 stemde het Poolse parlement, de *sejm*, voor gewetensvrijheid, waardoor alle Polen vrijelijk de godsdienst van hun keuze konden belijden. Omstreeks het

jaar 1600 was het niet duidelijk of land en bevolking zouden gaan behoren tot de katholieke of tot de protestantse cultuursfeer. De burgerij gaf de voorkeur aan de leer van Maarten Luther, de adel omarmde die van Johannes Calvijn en de plattelandsbevolking zowel als de Poolse monarchen bleven trouw aan Rome.

In de zeventiende eeuw slaagde de katholieke Kerk erin om in Polen, dat toen een eenheid vormde

met Litouwen, het protestantisme te neutraliseren en de Polen voor zich te winnen. Nergens in Europa bleek de Contrareformatie zo geslaagd. Niettemin was Polen in 1791 het eerste Europese land dat godsdienstvrijheid in de grondwet verankerde.

Katholieken speelden een grote rol in het behoud van de nationale identiteit toen het land van 1772 tot 1918 was opgesplitst. Maar pas in de twintigste eeuw

'scoorde' de Poolse Kerk een ahang van 95 procent. Tijdens het communisme groeide ze zelfs uit tot een geduchte tegenmacht.

Tot de Tweede Wereldoorlog bleef Polen levensbeschouwelijk echter verscheiden. In de steden overheerste een lutheraanse (Duitstalige) minderheid en in het oosten leefden belangrijke joodse gemeenschappen. De jodenvervolgving door de nazi's, de hertekening van de grenzen in 1945 en de daaropvolgende verdrijving van Volksduitsers maakten daaraan een eind.

Ook de orthodoxie behoort van oudsher tot het religieuze leven van de Polen. Met meer dan een half miljoen gelovigen vormen zij vandaag de tweede grootste confessie in het land. In 1596 erkende een aantal orthodoxe christenen het gezag van de paus met behoud van de eigen Byzantijnse eredienst en een gehuwde clerus. Zij vormen de Grieks-katholieke Kerk, die in Polen thans 100.000 gelovigen telt. (EDS)

Tijdens de Gebedsweek voor de Eenheid van de Christenen vinden in alle Vlaamse bisdommen en in Brussel oecumenische gebedsdiensten plaats. Alle info en teksten zijn beschikbaar via www.c-i-b.be.

Vrome Polen, maar geen katholieken. In het oosten van het land leeft immers de orthodoxie. © Imageglobe

Bisschoppen bouwen huizen

De bisschoppen van de Filippijnen kondigen de bouw aan van duizend nieuwe huizen voor de slachtoffers van de recente overstromingen in hun land. Meer dan 1.200 mensen kwamen bij de natuurramp om het leven en duizenden anderen werden op de vlucht gejaagd.

Congolese Kerk vreest geweld

De Congolese bisschoppen maken zich zorgen over de heropflakking van het geweld in het oosten van hun land. De bisschoppen zijn bijzonder kritisch over het brutale optreden van de rebellen, waarbij onlangs nog 26 mensen omkwamen. De voorbije maand spraken de Congolese bisschoppen ook hun twijfels uit over het eerlijke verloop van de verkiezingen en beloofden ze waakzaam te blijven.

Nieuw blad van Brusselse Kerk

Zeg maar K is de opvolger van het driemaandelijks magazine *B-City*, het blad van de Kerk in Brussel dat voor het eerst verscheen naar aanleiding van het Congres Brussel Allerheiligen 2006. Het probeert een breed publiek te bereiken en bevat artikels in het Frans, Nederlands en Engels. (EDS)